Ansøgning om treårigt driftstilskud 2027-2029 – Den Frie

Isa Genzken, *Vollmond*, foran Den Frie, foto: Anders Sune Berg

Ansøgt beløb og formål

Den Frie ansøger om et treårigt driftstilskud på 350.000 kr. årligt i 2027, 2028 og 2029, i alt 1.050.000 kr. Den Frie er en kunsthal i København, hvor debuterende og etablerede, danske og internationale kunstnere mødes på tværs af generationer. Samtidig er Den Frie dén danske institution, der suverænt viser flest københavnske kunstnere. Som sådan er huset en vigtig del af byens kunstscene og hele dens økosystem. Tilskuddet skal styrke to sider af denne rolle: den løbende sparring med kunstnerne, særligt de debuterende, og synliggørelse af kunstnerne gennem en kommunikation, der når ud til et bredere københavnsk kulturpublikum.

Om Den Frie – kunstnernes hus

Den Frie blev stiftet i 1891 af kunstnersammenslutningen Den Frie Udstilling, med kunstnere som J.F. Willumsen, Vilhelm Hammershøi og Anne Marie Carl-Nielsen blandt initiativtagerne, som et alternativ til tidens etablerede institutioner og en åben dør for nye kunstneriske strømninger. Sammenslutningen driver stadig huset i dag og kombinationen af lokalt forankrede kunstnere og et skarpt internationalt udsyn er stadig bærende for Den Frie.

Den Frie har to spor, der fletter sig sammen i et bredt og alsidigt udstillingsprogram. Det ene spor udgøres af husets fire kunstnersammenslutninger, Koloristerne, Decembristerne, Den Frie Udstilling og Grønningen, der har udstillet her i mange år og fortsat kuraterer deres egne udstillinger, samt den censurerede udstilling Kunstnernes Efterårsudstilling, der er stiftet i 1900, og som Den Frie i de seneste 110 år har dannet ramme om. Hvert år præsenterer KE 40-70, primært debuterende, kunstnere. Det andet spor er et ambitiøst dansk og internationalt udstillingsprogram af kuraterede udstillinger og nye værkproduktioner, hvor Den Frie de seneste år har præsenteret kunstnere som Isa Genzken, Senga Nengudi og Sandra Mujinga. Det samlede udstillingsprogram skaber ramme om en scene, hvor lokale og internationale kunstnere, unge og etablerede, viser deres arbejde side om side – et københavnsk kunstnerfællesskab, der samtidig rækker ud i den internationale samtidskunst.

Et alsidigt udstillingsprogram

Programmet viser bredden i huset. I 2025 udstillede Den Frie 210 kunstnere fordelt på 10 udstillinger: tre større kuraterede udstillinger, Kunstnernes Efterårsudstilling, tre udstillinger af husets kunstnersammenslutninger og tre mindre udstillingsprojekter i platformen OSLO, hvor kunstnere udvikler og producerer helt nye værker specifikt til huset. Programmet gentages år for år i varierende sammensætning, men uanset har både det etablerede og det helt nye kunstliv i København en fast plads i huset.

Forskning og arkiv

Den Frie er også en platform for kunstnerisk forskning. To ph.d.-projekter er tilknyttet huset: et projekt om nye performanceformater, støttet af Ny Carlsbergfondet, og et ph.d.-projekt og sammenhængen mellem teknologi og spiritualitet med støtte fra Novo Nordisk Fonden, som kulminerer i en udstilling på Den Frie i 2027.

Samtidig digitaliserer Den Frie sit store historiske arkiv med støtte fra Ny Carlsbergfondets satsning Kilder til Dansk Kunsthistorie, så Den Fries arkiv, der går tilbage til grundlæggelsen i 1891 bliver tilgængeligt online for forskere, kunstnere og et bredt publikum.

Lige adgang, *Vollmond* og kunst i det offentlige rum

Forpladsen og indgangen til Den Frie blev i 2025 opgraderet så der i dag er lige adgang for alle. Dette skete med støtte fra blandt andre Københavns Kommune, Villum Fonden og Realdania.

Foran Den Frie står i dag Isa Genzkens 16 meter høje skulptur *Vollmond*, opstillet på husets nye forplads i februar 2025 med støtte fra Ny Carlsbergfondet, Villum Fonden og Louis-Hansens Fond. Skulpturen er et eksempel på hvordan Den Frie kan tiltrække de allerstørste internationale navne.

Værket er desuden blevet et nyt vartegn på grænsen mellem indre by og Østerbro og er med til at åbne Den Frie mod byen og skabe kunstoplevelser for alle, der færdes på Oslo Plads – ikke kun husets eget publikum.

Andre aktiviteter

Som supplement til udstillingerne arrangerer Den Frie et bredt live-baseret aktivitetsprogram af performances, kunstnersamtaler og mini-koncerter. Vi oplevet at denne type arrangementer, der altid knytter sig tæt til udstillingerne, når ud til andre publikumsgrupper. Disse aktiviteter skaber en social ramme om kunstmøder, ligesom det er tilfældet med Den Fries café Pegasus, der byder på billige retter i en afslappet atmosfære.

Københavnske samarbejdspartnere

Sammen med Husets Teater driver Den Frie performance-platformen Toaster, der præsenterer performancekunstnere for et bredt publikum og samtidig styrker feltet og dets synlighed i København. Senest viste vi en stor Performance Biennale i tre uger i april 2026.

Den Frie er inviteret af Copenhagen Art Triennial til at bidrage med et kunstværk i det offentlige rum til den første triennale i 2028.

Et led i byens kulturelle økosystem

Ansøgningen hører til i den udvikling, kulturborgmesteren har peget på: en kulturpolitik, der i højere grad styrker de kulturelle økosystemer og kunstnernes rammevilkår. Den Frie er et led i det økosystem, hvor kunstnere, kunstuddannelser, kunsthistorisk forskning, fonde og publikum spiller sammen. En treårig bevilling giver os mulighed for at styrke dele af vores arbejde samt planlægge langsigtet.

I sig selv er Den Frie også et økosystem: et kunstnerdrevet sted, hvor mange københavnske kunstnere viser deres arbejde, møder hinanden og følges videre. Vi ansøger om støtte til at kvalificere den rolle med mere sparring, for debuterende såvel som etablerede kunstnere. Ligesom støtten vil bruges på at styrke kommunikationen af husets udstillinger og en bredere synliggørelse af kunstnerne.

Den Frie i det københavnske kunstliv

Ingen anden kunsthal i København viser så mange københavnske kunstnere hvert år som Den Frie. I 2025 udstillede 127 kunstnere med base i Københavns Kommune på Den Frie, og for 60 af dem var det første gang, de udstillede på en institutionel platform – enten som udstillere på den censurerede Kunstnernes Efterårsudstilling, eller fordi vi inviterede dem til at skabe et nyt værk til Den Fries underprogram OSLO. I 2023-2025 udstillede i alt 175 københavnske kunstnere i huset.

Nøgletal	2025
Kunstnere med base i København	127
Heraf første gang institutionelt	60
Udstillinger	10
Nye værker produceret til Den Frie	52
Internationale kunstnere	19
Besøgende	33.310 (2023: 37.704; 2024: 24.357, delvis lukket pga. ombygning af foyer og forplads)

De 127 kunstnere udgjorde godt halvdelen af de i alt 210 kunstnere, der udstillede i huset i 2025 (se afsnittet om udstillingsprogrammet). Den Frie samarbejder løbende med fire københavnske kunstuddannelser og kunstskoler, blandt andre Det kgl. Danske Kunstakademi, Vera og Københavns Kunstskole, gennem omvisninger, samtaler om aktuelle udstillinger og gæsteundervisning. Huset er dermed et sted, hvor kunstnere i alle faser mødes, fra de første udstillinger til mangeårig praksis, og på tværs af generationer og praksisser. Det er fuldstændigt essentielt for en kunstscene at have sådan en bred udstillingsmulighed og et åbent mødested.

Hvad tilskuddet skal styrke

Når Den Frie inviterer en kunstner til at producere et nyt værk, følger vi idé, udvikling, produktion og mødet med rum og publikum. Den sparring foregår i dag først og fremmest omkring de udstillinger, vi selv kuraterer. Med et treårigt driftstilskud vil vi gøre den til en fast funktion, der også er tilgængelig uden for vores egne produktioner, for både debuterende og etablerede kunstnere. Det er ikke et nyt talentprogram, men en målrettet styrkelse af den praksis, huset allerede har.

Kunstnersammenslutningen Den Frie Udstilling, som stiftede huset og driver det i dag, har udstillet hvert år siden 1891. Decembristerne (23 medlemmer, 12-18 yngre inviterede gæster) har udstillet i huset hvert andet år siden 1930, Koloristerne (20 medlemmer, ca. 10 gæster) siden 1932 og Grønningen (41 medlemmer, 2-5 gæster) siden 2016. Om året udstiller i gennemsnit ca. 80 kunstnere, som er medlemmer af en sammenslutning, og ca. 60 af dem har base i København. Mange af medlemmerne har været med i mere end ti år, og hver gang inviterer sammenslutningerne yngre kunstnere med som gæster. Af de kunstnere, der kommer med på Kunstnernes Efterårsudstilling, er i gennemsnit ca. 70% fra København.

Det giver Den Frie en kontinuerlig dialog med kunstnerne. Vi følger deres udvikling og praksis fra år til år og ikke kun i forbindelse med en enkelt udstilling, og de yngre gæster møder erfarne kunstnere i samme rum. Den dialog vil vi gøre mere systematisk med sparring, der rækker ud til både medlemmerne og de yngre gæster. Med Kunstnernes Efterårsudstilling vil vi udbygge samarbejdet om de kunstnere, der udstiller for første gang. Det er en gruppe kunstnere, der er nye i "kunsttrafikken" og som i særlig grad kan have glæde af feedback på deres værker og et indblik i scenens mekanismer.

Indsats	Mål pr. år
Kunstnerisk sparring om udvikling og produktion af nye værker, debuterende som etablerede	15 kunstnere
Kunstnerisk feedback på udstillede værker	25 kunstnere
Sparring med debuterende kunstnere i samarbejde med KE	15 deltagere
Samarbejder med kunstuddannelser og kunstskoler	6 (nu 4)
Kvalitative tilbagemeldinger fra kunstnere	10

Den anden del af tilskuddet skal styrke Den Fries kommunikation. Selve kunstscenen har Den Frie allerede tæt kontakt til: de 210 kunstnere, der udstiller i huset hvert år, deres netværk, kunstuddannelserne og de faglige medier. Det, der mangler, er den bredere del af det københavnske kulturpublikum, som endnu ikke kender huset eller ikke ved, hvad der foregår herinde. Med tilskuddet vil Den Frie udvide formidlingen af programmet, så flere københavnere finder vej til udstillingerne og oplever huset som en del af deres by. Et styrket kendskab til Den Frie vil også bidrage til en større synlighed for de udstillende kunstnere.

Økonomi og løftestang

Tilskuddet på 350.000 kr. årligt udgør knap 2,8 % af Den Fries samlede økonomi på ca. 12,63 mio. kr. og vil være et essentielt supplement til statens tilskud, fondsstøtten og egenindtægterne. Støtten vil specifikt styrke indsatsen med kunstnersparring samt kommunikation og synliggørelse af udstillinger.

Indtægt	Kr. pr. år	
Statsligt driftstilskud	2.700.000	
Fondsstøtte til udstillinger (ca.)	6.800.000	
Egenindtægter (ca.)	3.130.000	(entre, cafe, udlejning, drift fra Toaster)
Samlet økonomi (ca.)	12.630.000	

Fondsstøtten er knyttet til konkrete udstillinger og produktioner og kan ikke bære husets løbende drift. Det efterlader begrænset råderum til den funktion, ansøgningen handler om. Vi øger timetallet for medarbejdere, og afsætter dermed flere af husets ressourcer til sparring, produktionsrådgivning og samarbejder og til kommunikation af udstillinger og kunstnere. Tilskuddet dækker en del af lønudgifterne til de medarbejdere, der varetager arbejdet, så tiden kan afsættes systematisk frem for ved siden af udstillingerne.

Tilskuddet vil udgøre en mindre, men meget vigtig, andel af en langt større samlet økonomi. En relativt lille kommunal investering i driften vil have en stor effekt og gøre det muligt at omsætte en langt større samlet finansiering til kunstnerisk aktivitet i København.

Hvorfor Københavns Kommune, og hvorfor tre år

Den Frie er en københavnsk institution med national og international rækkevidde. En stor del af de kunstnere, der arbejder her, bor og virker i byen: alene i 2025 udstillede 127 københavnske kunstnere i huset, hvilket svarer til godt 60% af de 210 kunstnere, som udstillede i 2025. Samtidig forbinder vi København med internationale kunstscener. Kommunal støtte kommer derfor københavnske kunstnere direkte til gode.

Tre år giver tid til at etablere funktionen, afprøve formater og dokumentere dens betydning. Vi er bekendt med, at flerårige tilskud kan henvises til budgetforhandlinger, og vil gerne indgå i dialog om en fast bevilling. Kommunen er i gang med en kortlægning af byens kunstneriske og kreative miljøer, og Den Frie stiller meget gerne sin dokumentation til rådighed for det arbejde.

Opfølgning

Vi følger indsatsen med både tal og kvalitative erfaringer. Hvert år opgør vi antallet af kunstnere med sparring, deltagere i samarbejdet med KE, uddannelsessamarbejder og københavnske kunstnere præsenteret på Den Frie, og vi indsamler mindst 10 tilbagemeldinger fra kunstnerne om, hvad sparringen har betydet for deres praksis. Vi følger også, hvor mange kunstnere der udstiller flere gange i huset, og kommunikationens rækkevidde blandt et bredere københavnsk publikum. Tallene skal gøre en eksisterende funktion mere synlig for kunstnerne og for kommunen.

Afslutning

I 2025 udstillede 127 kunstnere med base i København på Den Frie, og for 60 af dem var det første gang de udstillede på en kunstinstitution. Bag tallene ligger møder, samarbejder og produktions-forløb samt kommunikation og synliggørelse, som i dag hviler på husets begrænsede eksisterende ressourcer. Med 350.000 kr. årligt i 2027-2029 kan Den Frie gøre disse essentielle funktioner mere systematiske og tilgængelige for flere kunstnere i København.

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen

BUDGETSKABELON TIL TILSKUD TIL DRIFT

Det er en forudsætning for udbetaling af Københavns Kommunes tilskud til drift at tilskudsmodtager forud for hvert år/ hver sæson udarbejder et budget, der er opstillet i overensstemmelse med denne budgetskabelon. Budgettet kan indsendes i andre formater så længe det afspejler skabelonens opbygning.

Budgettet skal godkendes af Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Det vil fremgå af tilskudsaftalen, hvornår budget og virksomhedsplan for det kommende regnskabsår skal være kommunen i hænde.

Hvis der sker væsentlige ændringer efter budgettet er godkendt, skal der udarbejdes et revideret budget, som skal godkendes af Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Det senest godkendte budget skal anvendes som grundlag for regnskabsaflæggelse, og væsentlige afvigelser fra budgettet skal årsagsforklares (se vedlagte regnskabsinstruks og modelregnskab).

Oplysninger
Budgetår: 2027
Tilskudsmodtagers navn (virksomhed): Den Frie Udstilling
CVR-nummer: 22497812
Aktivitet: Drift

Hvis budgettet udarbejdes på baggrund af et eksisterende tilsagn om tilskud til drift
Sagsnummer:
Dato for underskrift af tilskudsaftale:

Budget

	Note	Budget	Budget året før (hvis der er givet tilskud året før)
Tilskud fra Københavns Kommune	1	350.000	0
Øvrige tilskud og indtægter	2	5.825.140	5.556.425
Renteindtægter		0	0
INDTÆGTER I ALT		6.175.140	5.556.425
Løn, honorar og konsulentydelser	3	3.473.459	2.752.763
Øvrige personaleudgifter	4	35.000	35.000
Kontorholdsudgifter	5	602.085	689.614
Lokaleudgifter	6	994.396	928.848
Andre udgifter	7	1.050.200	1.125.200
PR og markedsføring	8	20.000	20.000
Særlige projekter	9	0	0
Aktivitetsudgifter i alt		6.175.140	5.551.425

Renteudgifter	0	5.000
UDGIFTER I ALT	6.175.140	5.556.425
ÅRETS RESULTAT	0	0

Noter

	Budget	**Budget året før** (hvis der er givet tilskud året før)	*Notér om beløbet er ansøgt eller allerede bevilliget*
1 Tilskud fra Københavns Kommune			
	350.000	0	
	350.000	0	
2 Øvrige tilskud og indtægter			
Kulturministeriet (bevilliget)	2.700.000	2.600.000	
Cafeen indtægter	1.200.000	1.020.000	
Øvrige Indtægter	1.925.140	1.936.425	
	5.825.140	5.556.425	
3 Løn, honorar og konsulentydelser			
Løn, specificeret: En direktør, to kuratorer, en bygningsbestyrer, en cafebestyrer, en regnskabsansvarlig, en kommunikationsansvarlig og tre årsværk timelønnede cafe- og billetpersonale	3.430.959	2.710.269	
Honorar, specificeret: Bestyrelseshonorar	42.500	42.500	
Konsulentydelser, specificeret:	0	0	
	3.473.459	2.752.763	
4 Personaleudgifter			
Transport	0	0	
Hotel	0	0	
Fortæring	0	0	
Uddannelse	5.000	5.000	
Øvrige personaleudgifter	30.000	30.000	
	35.000	35.000	
5 Kontorholdsudgifter			
Kontorartikler	13.000	17.000	
Telefon, porto og fragt	76.800	78.800	
Fotokopiering	0		
It-udgifter	157.824	195.898	
Anskaffelser og vedligeholdelse af inventar	30.000	30.000	
Revision og regnskabsmæssig assistance	50.000	52.000	
Andre konsulenter	0	0	
Abonnementer og kontingenter	24.854	36.516	
Forsikringer	113.607	110.500	
Diverse	136.000	168.400	
	602.085	689.614	
Anskaffelser over 10.000 kr., specificeres			
	0	0	

	0	0
6 Lokaleudgifter		
Husleje	6.000	6.000
El, vand og varme	384.658	321.600
Vedligeholdelse	60.000	60.000
Rengøring	344.760	338.172
Diverse	198.978	203.076
	994.396	928.848
7 Andre udgifter		
Tab på debitorer	0	0
Mødeudgifter	0	0
Repræsentation	2.000	2.000
Afskrivninger	85.000	85.000
Cafeen omkostninger	808.200	808.200
Sammenslutninger omkostninger	95.000	180.000
Udlejning omkostninger	60.000	50.000
	1.050.200	1.125.200
8 PR og Markedsføring		
PR/markedsføring	20.000	20.000
	20.000	20.000
9 Særlige projekter		
	0	0
Særlige projekter i alt, nettoresultat	0	0